

Total number of pages – 16

CODE : 35T EDUC

(EN/AS/BN/BD)

2025

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

***The figures in the margin indicate full marks
for the questions.***

Q. No. 1 carries 1 mark each.....1×12 = 12

Q. No. 2 carries 2 marks each.....2×12 = 24

Q. No. 3 carries 4 marks each.....4×10 = 40

Q. No. 4 carries 6 marks each.....6×4 = 24

Total = 100

1. Answer the following questions : (any twelve) 1×12=12

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটা)

নিম্নোক্ত প্রশ্নগুলিৰ উত্তৰ দাও : (যে-কোনো বাৰোটো)

गाहायाव होनाय सौनायफोरनि फिननाय हो : (जायखिजाया मोनजिनै)

• Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

শূন্যস্থান পূৰণ কৰো :

लांदां जायगा आबुं खालाम :

(a) The Indira Gandhi National Open University was established in _____.

इन्दिरा गान्धी राष्ट्रीय मुक्त विश्वविद्यालय _____ चनत प्रतिष्ठा कबा हैछिल।

इन्दिरा गान्धी राष्ट्रीय मुक्त विश्वविद्यालय _____ साले प्रतिष्ठा कबा हयैछिल।

इन्दिरा गान्धी हादरारि उदां मुलुगसोलोंसालिखौ _____ मायथाइयाव गायसननाय जादोंमोन।

(b) On the basis of the recommendation of _____ Commission Government of Assam decided to change some high schools into multipurpose school.

_____ आयोगर परामर्शर भित्ति अस्मत् बहुमुखी माध्यमिक विद्यालयसमूह प्रतिष्ठा कबा हैछिल।

_____ आयोगेर परामर्शेर भित्ति अस्मे बहुमुखी माध्यमिक विद्यालयगुलि प्रतिष्ठा कबा हयैछिल।

_____ आय 'गनि फोरमायथि बिथायाव आसामाव बां मोखाडारि गेजेरारि फरायसालिफोरखौ गायसननाय जादोंमोन।

(c) Prior to _____ secondary education in Assam was controlled by the Gauhati University and Government of Assam.

_____ चनर आगलैके असमर माध्यमिक शिक्षा गुवाहाटी विश्वविद्यालय आब असम चरकाबे नियन्त्रण कबिछिल।

_____ सालेर पूर्वे असमेर माध्यमिक शिक्षा गुवाहाटी विश्वविद्यालय एवं असम सरकार नियन्त्रण करैछिल।

_____ मायथाइनि सिगांसिम आसामनि गेजेरारि सोलोंथाइ गुवाहाटी भुम फरायसालि आरो आसाम सरकारा सामलायदोंमोन।

(d) The concept of correspondence education was first introduced by _____ in 1840.

पत्रयोगे शिक्षा धारणाटो प्रथम _____ १८४० चनत प्रवर्तन कबिछिल।

पत्रयोगे शिक्षा धारणाटि प्रथम _____ १८४० साले प्रवर्तन करैछिल।

दैथाइयारि सोलोंथाइनि सानदांथाइखौ सिगां _____ आ १८४० मायथाइयाव बाहाय जेनगोदोंमोन।

(e) The name of the largest Open University of the world is _____.

विश्वर सर्वबृहत् मुक्त विश्वविद्यालयखनर नाम हैछे _____।

विश्वेर सर्वबृहत् मुक्त विश्वविद्यालयेर नाम हल _____।

बहुमनि देरसिन उदां मुलुगसोलोंसालिनि मुडा जादों _____।

(f) World Environment Day is celebrated on _____.

विश्व परिबेश दिवस _____ तारिखे उद्घापन कबा हय।

विश्व परिबेश दिवस _____ तारिखे उद्घापन कबा हय।

मुलुगनां आबहावा सान _____ खालाराव फालिनाय जायो।

(g) Ivan Pavlov was a Russian Physiologist and _____.

आईवान पेड्लभ एजन बाहियार शरीरतत्त्वविद तथा _____ आछिल।

आईवान प्याड्लभ एकजन राशियार शरीरतत्त्वविद तथा _____ छिलेन।

आइभान पेड्लभआ सासे रासियानि सोलेर सानथौगिरि आरो _____ मोन।

(h) Conditioning method of learning establishes bond between natural tendency and _____.

শিক্ষণৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতিয়ে স্বাভাৱিক প্ৰৱণতা আৰু _____ ৰ মাজত সমন্ধ স্থাপন কৰে।

শিক্ষণৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতি স্বাভাৱিক প্ৰৱণতা এবং _____-এৰ মধ্য সমন্ধ স্থাপন কৰে।

সোলোঁনাথনি ৱাদায়াৰি আদৰআ মিথিংগায়াৰি এৰথুনাথ আরো _____ নি গেজেৱাৰ সোমোন্দো গাৱসডো।

• Give short answer in **one** sentence :

এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :

একটি বাক্যে উত্তৰ দাও :

মোনসে বাথ্ৰায়াব ফিননাথ হো :

(i) Which Education Commission suggested the 10+2+3 structure of education ?

কোনখন শিক্ষা আয়োগে 10+2+3 শিক্ষা গাঁথনিৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল?

কোন শিক্ষা আয়োগ 10+2+3 শিক্ষা কাঠামোৰ পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰেছিল?

মাৰে সোলোঁথাই আয়'গআ 10+2+3 সোলোঁথাই দাথাইনি সুবুৱন হোদোঁমোন?

(j) "Non-formal education differs from formal education in the sense that it takes place outside the formal school system." Who said this ?

“আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ বাহিৰত সুপৰিকল্পিতভাৱে যি শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে অগতানুগতিক শিক্ষা বুলি কোৱা হয়।” — এই উক্তিটো কাৰ?

“প্ৰথাগত শিক্ষাৰ বাহিৰে সুপৰিকল্পিতভাৱে যে শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে প্ৰথা-বহিৰ্ভূত শিক্ষা বলা হয়।” — এই উক্তিটি কাৰ?

“গোৱা নডৈ খান্খিলেখা সোলোঁথাইয়া খান্খিলেখা সোলোঁথাইনিফ্ৰাথ ফাৱাগ মানোনা বেখৌ খান্খিলেখা ফাৱায়াসালি ৱাহানি ৰাযজোআৱ হোনাথ জাযো।” — এই উক্তিটো সোৱনি?

(k) "Physical education is the sum of changes in the individual caused by experiences centering motor activity." Who said this ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়া কেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপে উদ্ভৱ হোৱা ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটো কাৰ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়াকেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপ উদ্ভৱ হওয়া ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটি কাৰ?

“সোলেৱাৰি সোলোঁথাইয়া জাদোঁ motor activity খৌ মিৱ খালামনানৈ ৱোঁমোনদাংথিজোঁ গাৱখৌ সোলায়নাথফোৱনি জথুম।” — এই উক্তিটো সোৱনি?

(l) "Learning is both acquisition and retention of habit, knowledge and attitude." Who said this statement ?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভংগীৰ আয়ত্তকৰণ আৰু সংৰক্ষণেই হ'ল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কোনে কৈছিল?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভঙ্গিৰ আয়ত্তকৰণ এবং সংৰক্ষণই হ'ল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কে কৰেছিলেন?

“সৱ’, গিয়ান আরো গোঁসোনি সাননাথখৌ আবথায় হানাথ আরো গোঁসোআব লাখিনো হানাথানো সোলোঁনাথ।” — এই উক্তিটো সোৱনি?

(m) What is voluntary or volitional attention ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাক বোলে?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাকে বলে?

গাৱ গোঁসোআৰি এৰা গোঁসোজানাথ গোঁসো হোনাথ মাখৌ বুডো?

(n) What is image memory ?

প্ৰতিকল্প স্মৃতি কি?

প্ৰতিকল্প স্মৃতি কী?

সায়খঁআৰি ৰিসম্বিআ মা?

(o) What is mode ?

বহুলক কাক বোলে ?

বহুলক (মোড) কাকে বোলে ?

গেজেরগা মাখৌ বুভো ?

(p) Write the formula for finding out first quartile from group data.

সমূহিত বাশিৰ পৰা প্ৰথম চতুৰ্থক নিৰ্ণয় কৰা সূত্ৰটো লিখা।

সমূহিত বাশি থেকে প্ৰথম চতুৰ্থাংশ নিৰ্ণয় কৰাৰ সূত্ৰটি লেখো।

হানজায়াৰি খ্ৰাৰিনিফ্ৰায় গিবি ব্ৰৈথিখৌ দিহুননায় মাৰসুলুখৌ লিৰ।

2. Answer **any twelve** of the following questions : 2×12=24

তলত দিয়া যিকোনো বাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো বাৰোটি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াব হোনায জাখিৰজায়া মোনজিনৈ সোনাযনি ফিননায় হো :

(a) Write two suggestions of Kothari Commission regarding education and productivity.

শিক্ষা আৰু উৎপাদনমুখিতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা দুটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।

শিক্ষা এবং উৎপাদনশীলতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগেৰ দুটি পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰো।

সোলোঁথাই আৰো মাৰদিহুনথাইনি সোমোন্দৈ ক'থারি আয়'গআ হোনায মোননৈ সুবুৰন মখ'।

(b) Write two importance of vocationalisation of secondary education in the present context.

বৰ্তমান পৰিস্থিতিত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

বৰ্তমান পৰিস্থিতিতে মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণেৰ দুটি প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰো।

আখিখালনি বিথাখিয়াব গেজেরাৰি সোলোঁথাইনি জিউৰাহায়াৰিনি মোননৈ গোনাংখি মখ'।

(c) Write two objectives of "Operation Blackboard" scheme.

“অপাৰেচন ব্লেকবৰ্ড” আঁচনিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

“অপাৰেশন ব্ল্যাকবোর্ড” পৰিকল্পনাৰ দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

‘অপাৰেশন ব্লেকবৰ্ড’ বিথাখিনি মোননৈ থাখি মখ’।

(d) Define the concept of physical education.

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণাটি সঠিকভাৱে বৰ্ণনা কৰো।

সোলেৱাৰি সোলোঁথাইনি সানদাংথাই বেখ্ৰেব।

(e) What do you mean by value education ?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা ?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বলতে তুমি কী বোঝো ?

বেসেননাং সোলোঁথাই বুভোব্লা নাঁ মা বুজियो ?

(f) Define the concept of women empowerment.

মহিলা সৰলীকৰণৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

মহিলা সৰলীকৰণেৰ ধাৰণাটি ব্যাখ্যা কৰো।

আইজো গোহো বাংহোথাইনি সানদাংথাই বেখ্ৰেব।

(g) Write two differences between maturation and learning.

পৰিপক্কতা আৰু শিক্ষণৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

পৰিপক্কতা এবং শিক্ষণেৰ মধ্যে দুটি পার্থক্য লেখো।

রানায় আরো সোলোঁনাযনি গেজেরাব থানায় মোননৈ ফাৰাগ লিৰ।

(h) What do you mean by law of readiness in learning ?

শিক্ষণৰ প্ৰস্তুতিৰ নীতি বুলিলে কি বুজা ?

শিক্ষণের প্রস্তুতির নীতি বলতে তুমি কী বোঝো?

সোলোনাযনি থিয়্যারিথি খ্ৰান্দি বুডোব্লা মা বুজিযো?

(i) What is retention ?

সংৰক্ষণ কাক বোলে?

সংৰক্ষণ কাকে বলে?

গোসোআব জুথুমনায মাখৌ বুডো?

(j) What is retroactive inhibition ?

পাশ্চাৎমুখী প্রতিৰোধ কাক বোলে?

পশ্চাৎমুখী প্রতিৰোধ কাকে বলে?

আগুনাং থাৰথানায মাখৌ বুডো?

(k) Write any two characteristics of attention.

মনোযোগৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

মনোযোগের যে-কোনো দুটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

গোসো হোনাযনি জাযখিৰজাযা মোননৈ আখু মখ'।

(l) Define the concept of mental health and hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্য এবং স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের ধারণা সঠিকভাবে বৰ্ণনা কৰো।

গোসোআৰি সাবস্লি আরো দেহা বিগিয়াননি সানদাংথাই বেখ্বেব।

(m) Write two objectives of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

গোসোআৰি দেহা বিগিয়াননি মোননৈ থাংখি মখ'।

(n) Define the preventive function of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ প্রতিৰোধমূলক কাৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের প্রতিৰোধমূলক কাৰ্যের সঠিক বৰ্ণনা দাও।

গোসোআৰি দেহা বিগিয়াননি হোৰথানাং হাৰাখৌ বেখ্বেব।

(o) Find the Median and Mode from the following data : 1+1=2

তলত দিয়া তথ্যৰাশিৰ পৰা মধ্যমা আৰু বহুলক নিৰ্ণয় কৰা :

নিম্নলিখিত তথ্যৰাশি থেকে মধ্যমা এবং বহুলক (মোড) নিৰ্ণয় কৰো :

গাহাযাব হোনায খ্ৰাৰিনিফ্ৰায় গেজেরমা আরো গেজেরগাং দিহুন :

58, 42, 30, 64, 57, 42, 34, 53, 44 and 38

(p) Write two merits of quartile deviation as a measurment of variability.

ভেদ্যতা বা বিচ্যুতিৰ জোখ হিচাপে চতুৰ্থক বিচ্যুতিৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

ভেদ্যতা বা বিচ্যুতিৰ পরিমাপক হিসেবে চতুৰ্থাংশ বিচ্যুতিৰ দুটি সুবিধা উল্লেখ কৰো।

সোলায়স্তু ফাৰাগথিনি সুৱাৰি হিসাবে ব্রৈথি থাখ্লেংথাইনি মোননৈ হামজাথাব মখ'।

3. Answer any ten of the following questions : 4×10=40

তলত দিয়া যিকোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো দশটি প্ৰশ্নের উত্তর দাও :

গাহাযাব হোনায জাযখিৰজাযা মোনজি সোনাযনি ফিননায হো :

(a) Write four important provisions of the Secondary Education Act of Assam (1961).

অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনত (1961) উল্লেখ কৰা চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লিখা।

অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনে (1961) উল্লেখিত চাৰটি গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লেখো।

আসাম গেজেরারি সোলোংথাই আয়েন (1961) মখ'নায মোনব্রৈ গোনাংথার বিথাংখিনি সোমোন্ডৈ লিৰ।

(b) Write four important functions of 'Board of Secondary Education, Assam'.

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড” ৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰা।

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড”-এৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰো।

‘আসাম গেজেৱাৰি সোলোঁথাই বৰ্ড’ নি মোনৰৈ গোনাঁথৰ মাৰফাৰি মখ’।

(c) Discuss four major problems of secondary education in Assam.

অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰা।

অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰো।

আসাম গেজেৱাৰি সোলোঁথাইনি মোনৰৈ গাহাই জেনাখৌ সাবৰায়।

(d) Write four objectives of non-formal education.

অগতানুগতিক শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

অপ্ৰথাগত শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

গোৱানউই খান্ধিলেখা সোলোঁথাইনি মোনৰৈ বিখাখি মখ’।

(e) Write four advantages of correspondence education.

পত্ৰ বা ডাকযোগে দিয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

পত্ৰ বা ডাকযোগে দেওয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰো।

দৈখাইয়াৰি সোলোঁথাই এৰা লাইজাম দৈখায় সোলোঁথাইনি মোনৰৈ হামজাথাব মখ’।

(f) Discuss four significant aspects of distance education.

দূৰ শিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দিশ উল্লেখ কৰা।

দূৰশিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দৃষ্টিভঙ্গি আলোচনা কৰো।

জানখাইয়াৰি সোলোঁথাইনি মোনৰৈ বেৰেন গোনাঁ দিগখৌ মখ’।

(g) How can the physical education be imparted in school ? Discuss.

বিদ্যালয়ত শাৰীৰিক শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি? আলোচনা কৰা।

বিদ্যালয়ে শাৰীৰিক শিক্ষা কীভাবে প্ৰদান কৰা যেতে পারে? আলোচনা কৰো।

ফৰায়সালিয়াব সোলেৱাৰি সোলোঁথাই মাৰোঁ হোনো হায়ো? সাবৰায়।

(h) Discuss the need and importance of value education.

মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা এবং গুৰুত্ব আলোচনা কৰো।

বেৰেননাঁ সোলোঁথাইনি নাংগৌথি আরো গোনাঁথিখৌ সাবৰায়।

(i) Write four important characteristics of insightful learning.

অন্তৰ্দৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

অন্তৰ্দৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

ইসিঁ নোজোৰথি সোলোঁনাযনি মোনৰৈ গোনাঁথৰ আখুথাই লিৰ।

(j) Discuss the educational significance of law of effect.

শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰো।

গোহোমথি নেমনি সোলোঁথাইয়াৰি বেৰেনখৌ সাবৰায়।

(k) Write four physical causes of forgetting.

বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ উল্লেখ কৰা।

বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ লেখো।

বাবগাৱনাযনি মোনৰৈ সোলেৱাৰি জাহোন লিৰ।

(l) “Attention and interest are like two sides of the same coin.” Discuss.

“মনোযোগ আৰু আগ্ৰহ একেটা মুদ্ৰাৰ দুটা পিঠিৰ দৰে।” আলোচনা কৰা।

“মনোযোগ এবং আগ্ৰহ একটি মুদ্ৰাই দুটো পিঠের মতো।” আলোচনা কৰো।

“গোসো হোনায় আরো গোসো দুঁনায়া গৰসে খাউৱিনিমো মোনৰৈ বিখুঁনি বাদি।” সাবৰায়।

(m) Discuss four characteristics of a mentally healthy individual.

মানসিকভাৱে সুস্থ এজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

মানসিকভাৱে সুস্থ একজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰো।

গোসোআৰি গোগো সাসে সুবুনি মোনব্রৈ আখুথাই সাৱৰায়।

(n) Discuss the importance of statistics in education and psychology.

শিক্ষা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

শিক্ষা এবং মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰে পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰো।

সোলোঁথাই আরো গোসোবিগিয়াননি বেলায়াব সানসরথুম বিগিয়াননি গোনাঁথিনি সোমোন্দৈ সাৱৰায়।

(o) What is frequency polygon? Draw a frequency polygon from the following distribution table : (use graph paper) $1+3=4$

বাৰংবাৰতা বহুভুজ কাক বোলে? তলত দিয়া তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভুজ অংকন কৰা : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিবা)

বাৰংবাৰতা বহুভুজ কাকে বোলে? নিম্নলিখিত তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভুজ অংকন কৰো : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিব)

গলেগলেথা আখুথাই মাখৌ বুডো? গাহায়াব হোনায সংলাইনি খাৰিফোৰনিফায গলেগলেথা আখুথাই মাখৌ বুডো : (খাৰখৌলু বাহায)

Class Interval	Frequency
(শ্ৰেণী অন্তৰাল)	(বাৰংবাৰতা)
(শ্ৰেণী ব্যবধান)	(বাৰংবাৰতা)
(থাখো খোন্দোৰ)	(গলেগলেথা)
80 - 84	1
75 - 79	3
70 - 74	6
65 - 69	9
60 - 64	12
55 - 59	8
50 - 54	6
45 - 49	3
40 - 44	2
	<u>N = 50</u>

4. Answer **any four** of the following questions :

6×4=24

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াব হোনায জাখুখি জায়া মোনব্রৈ সোনাযনি ফিননায হো :

(a) What is environmental education? Discuss the principles of environmental education. $2+4=6$

পৰিবেশ শিক্ষা কাক বোলে? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

পৰিবেশ শিক্ষা কাকে বোলে? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰো।

সোৱবিথিডাৰি সোলোঁথাই মাখৌ বুডো? সোৱবিথিডাৰি সোলোঁথাইনি খাখুথিফোৰখৌ সাৱৰায়।

(b) What is population education? How can the population education be imparted in educational institution? Discuss. $2+4=6$

জনসংখ্যা শিক্ষা কাক বোলে? শিক্ষানুষ্ঠানত জনসংখ্যা শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি? আলোচনা কৰা।

জনসংখ্যা শিক্ষা কাকে বোলে? শিক্ষাপ্ৰতিষ্ঠানে জনসংখ্যা শিক্ষা কীভাবে প্ৰদান কৰা যেতে পারে? আলোচনা কৰো।

সুবুং সানখো সোলোঁথাই মাখৌ বুডো? সোলোঁথাইয়াৰি ফসংথানাব সুবুং সানখো সোলোঁথাইখৌ মাখৌ হোনা হাযো? সাৱৰায়।

(c) What is connectionism in learning? Discuss the educative value of trial and error method of learning. $2+4=6$

শিক্ষণৰ সংযোগবাদ তত্ত্ব কাক বোলে? প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল শিক্ষণ পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণের সংযোগবাদ তত্ত্ব কাকে বলে? প্রচেষ্টা এবং ভুল শিক্ষণ পদ্ধতির শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা করো।

সোলোঁনাযনি ফোনাঁজাবারি বাদ মাখৌ বুডো? নাজানায আরো গোৰোন্দি আদব সোলোঁনাযনি সোলোঁথাইয়ারি বেসেনথি সাবরায।

- (d) Describe the meaning and process of memory. Briefly discuss four marks of good memory.

2+4=6

স্মৃতিৰ অৰ্থ আৰু প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা। ভাল স্মৃতিৰ চাৰিটা লক্ষণ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

স্মৃতিৰ অৰ্থ এবং প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰো। ভালো স্মৃতিৰ চাৰিটা লক্ষণ সংক্ষেপে আলোচনা কৰো।

বিসম্বিনি আঁথি আরো বিখান্দিখৌ বেখেব। মোজাঁ বিসম্বিনি মোনব্রৈ আখু গুসুডৈ সাবরায।

- (e) What is attention? Discuss the importance of attention and interest in education.

2+4=6

মনোযোগ কাক বোলে? শিক্ষা ক্ষেত্ৰত মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মনোযোগ কাকে বলে? শিক্ষাক্ষেত্রে মনোযোগ এবং আগ্রহের গুরুত্ব আলোচনা কৰো।

গোসো হোনায মাখৌ বুডো? সোলোঁথাইনি বিথিঁআব গোসো হোনায আরো গোসো দুঁনাযনি গোনাঁথিখৌ সাবরায।

- (f) What is mean? Compute mean from the following distribution table by Assumed Mean method:

1+5=6

গড় কাক বোলে? অনুমিত গড় পদ্ধতিৰ সহায়ত তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা গড় নিৰ্ণয় কৰা :

গড় কাকে বলে? অনুমিত গড় পদ্ধতির সাহায্যে নিম্নলিখিত বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকা থেকে গড় নিৰ্ণয় কৰো :

গেজেরথি মাখৌ বুডো? হমনা লানায গেজেরথি আদবনি হেফাজাবাব গাহায়াব হোনায গলেগলেথা রানসারথি সংলাইনিফ্রায় গেজেরথি দিহুন।

Class Interval	Frequency
(শ্রেণী অন্তৰাল)	(বাৰংবাৰতা)
(শ্রেণী ব্যবধান)	(বাৰংবাৰতা)
(থাখো খোন্দোব)	(গলেগলেথা)
65 - 69	2
60 - 64	3
55 - 59	4
50 - 54	7
45 - 49	8
40 - 44	16
35 - 39	9
30 - 34	4
25 - 29	3
20 - 24	2
15 - 19	2
	<u>N = 60</u>

_____ x _____